

(Wakker had maar één nacht kunnen zien hoe de hond zich gedroeg) – hij adviseerde tot uitstel. Van der Veen verwierp het advies.

★

Het was in de nacht van zondag 30 april op 1 mei rustig in het Huis van Bewaring. Geen luchtalarm, geen aankomst van nieuwe gevangenen. Tegen vier uur liep bewaker van Welsum zijn vastgestelde ronde. Om tien over vier sloop hij de kamer van de wachtcommandant binnen. De man snurkte. Van Welsum eigende zich de sleutels toe, opende onhoorbaar het hek achter de binnendeur, vervolgens de binnendeur zelf, stak de binnenplaats over, opende de portiersloge, lichtte voorzichtig de ketting van de straatdeur, opende deze en stapte naar buiten. 'Rechts van de deur stond', zo schreef hij ons in '73, 'Gerrit van der Veen met nog twee mannen, met een armband van de luchtbescherming om. Hij kwam snel naar mij toe, gaf een hand en pakte de sleutels aan. Ik waarschuwde nogmaals voor de hond, wenste de mannen succes en liep naar de overkant¹ – daar stond de fietser klaar die van Welsum naar het onderduikadres in Amsterdam-west zou brengen waar zich reeds zijn vrouw bevond met de Joodse onderduiker die van Welsum in huis had gehad.

Terwijl van Welsum op de man met de fiets toeliep, zag hij dat zich uit portieken enkele tientallen mannen snel naar de ingang van het Huis van Bewaring begaven. Zij waren allen op kousevoeten. Zonder moeite kwamen zij het cellengebouw binnen. Is er toch gerucht gemaakt? Heeft iemand per ongeluk de deurknop van het bureau van de wacht aangeraakt? Wij weten het niet, maar de hond die er lag, begon luid te blaffen en zo ook, dieper in het gebouw, de tweede hond. De eerste werd neergeschoten. Nu was de gehele wacht gealarmeerd. Van der Veen en de zijnen kwamen niet verder dan de benedengang. Er ontstond daar een schietpartij. De overvalploeg moest zich terugtrekken. Eén slechts werd gewond: van der Veen. Twee kogels, beide vermoedelijk afgevuurd door leden van zijn overvalploeg, hadden hem getroffen, één onder in zijn wervelkolom. Badrian ondersteunde hem en bracht hem naar een woning in de buurt waar een arts, J. K. I. de Clercq Zubli, hem voorlopig verbond. Hij kon nog fietsen. Samen met de arts fietste hij naar een van zijn vaste onderduikadressen: het bureau van de

¹ Brief, 26 juli 1973, van G. G. van Welsum.